



SADRŽAJ

Zahvale	8
Predgovor.....	9
I. DIO.....	11
UVOD.....	12
1. PREGLED TEORIJA LIČNOSTI I GENETIČKIH ISTRAŽIVANJA GENA SEROTONINSKOG I DOPAMINSKOG SUSTAVA.....	15
1.1. Biološka podloga ličnosti.....	15
1.1.1. Ličnost i geni.....	18
1.2. Biološke teorije ličnosti.....	22
1.2.1. Eysenckova teorija ličnosti.....	23
1.2.1.1. Ekstraverzija.....	27
1.2.1.2. Neuroticizam.....	29
1.2.1.3. Psihoticizam.....	30
1.2.2. Zuckermanova teorija ličnosti.....	32
1.2.2.1. Socijalnost-ekstraverzija.....	35
1.2.2.2. Impulzivno nesocijalizirano traženje uzbuđenja - P - ImpUSS.....	36
1.2.2.3. Neuroticizam-anksioznost.....	39

1.2.3. Cloningerova teorija ličnosti.....	40
1.2.3.1. Traženje novosti.....	47
1.2.3.2. Izbjegavanje štete.....	48
1.2.3.3. Ovisnost o nagradi.....	49
1.2.3.4. Perzistencija.....	49
1.3. Ličnost i serotoninski sustav.....	50
1.3.1. Serotonin.....	51
1.3.2. Serotoninski transporter.....	53
1.3.3. Monoaminooksidaza.....	54
1.3.4. Ličnost i serotonin.....	55
1.3.5. Ličnost i monoaminooksidaza.....	61
1.3.6. Ličnost i geni serotoninskog sustava.....	63
1.3.6.1. 5-HTTLPR polimorfizam.....	63
1.3.6.2. Istraživanja povezanosti ličnosti i 5-HTTLPR polimorfizma.....	65
1.3.6.3. MAOA-uVNTR polimorfizam.....	83
1.3.6.4. Istraživanja povezanosti ličnosti i MAOA-uVNTR polimorfizma.....	84
1.4. Ličnost i dopaminski sustav.....	88
1.4.1. Dopamin.....	88
1.4.2. Dopaminski transporter.....	91
1.4.3. Katehol-O-metil transferaza.....	91
1.4.4. Ličnost i dopamin.....	92
1.4.5. Ličnost i geni dopaminskog sustava.....	95
1.4.5.1. DAT1 VNTR polimorfizam.....	96
1.4.5.2. Istraživanja povezanosti ličnosti i DAT1 VNTR polimorfizma.....	98
1.4.5.3. COMT Val158Met polimorfizam.....	100
1.4.5.4. Istraživanja povezanosti ličnosti i COMT Val158Met polimorfizma.....	102
1.4.5.5. Istraživanja koja su zajedno ispitivala povezanost ličnosti s više polimorfizama (5-HTTLPR, MAOA-u VNTR, DAT1 VNTR, COMT Val158Met).....	113

II. DIO.....	123
2. ISTRAŽIVANJE POVEZANOSTI GENA DOPAMINSKOG I SEROTONINSKOG SUSTAVA I EYSENCKOVIH DIMENZIJA LIČNOSTI.....	125
2.1. Cilj istraživanja	125
2.2. Problemi i hipoteze istraživanja.....	126
3. METODA	131
3.1. Ispitanici	131
3.2. Instrumenti	132
3.3. Postupak.....	133
3.4. Biološka mjerenja	133
3.4.1. Izolacija DNK.....	134
3.4.2. Provjera čistoće i koncentracije DNA.....	134
3.4.3. Lančana reakcija polimeraze.....	135
3.4.4. Identifikacija PCR produkata elektroforezom u agaroznom gelu	136
4. REZULTATI I RASPRAVA	139
4.1. Povezanost psihoticizma s 5-HTTLPR, DAT1 VNTR, MAOA-u VNTR i COMT Val158Met polimorfizmima	144
4.2. Povezanost ekstraverzije s 5-HTTLPR, DAT1 VNTR, MAOA-u VNTR i COMT Val158Met polimorfizmima	149
4.3. Povezanost neuroticizma s 5-HTTLPR, DAT1 VNTR, MAOA-u VNTR i COMT Val158Met polimorfizmima	151
4.4. Metodološka ograničenja istraživanja i preporuke za buduća istraživanja	157
4.5. Znanstveni i praktični doprinos rezultata istraživanja.....	160
Zaključak	163
5. LITERATURA	165
6. O AUTORIMA	211
7. KRATICE	215
8. KAZALO POJMOVA	221